

SYSTEM OŚWIATY W POLSCE I UKRAINIE

27 lutego – 3 marca 2023 r

Obowiązek szkolny

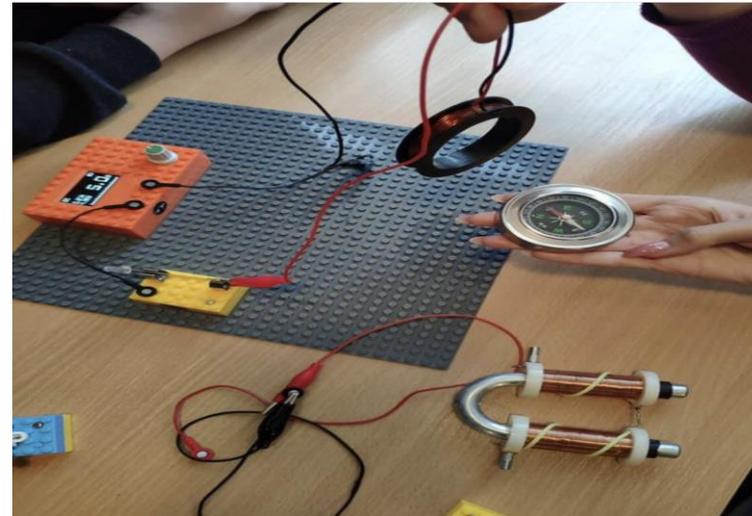
Polska, Art.70 Konstytucji RP

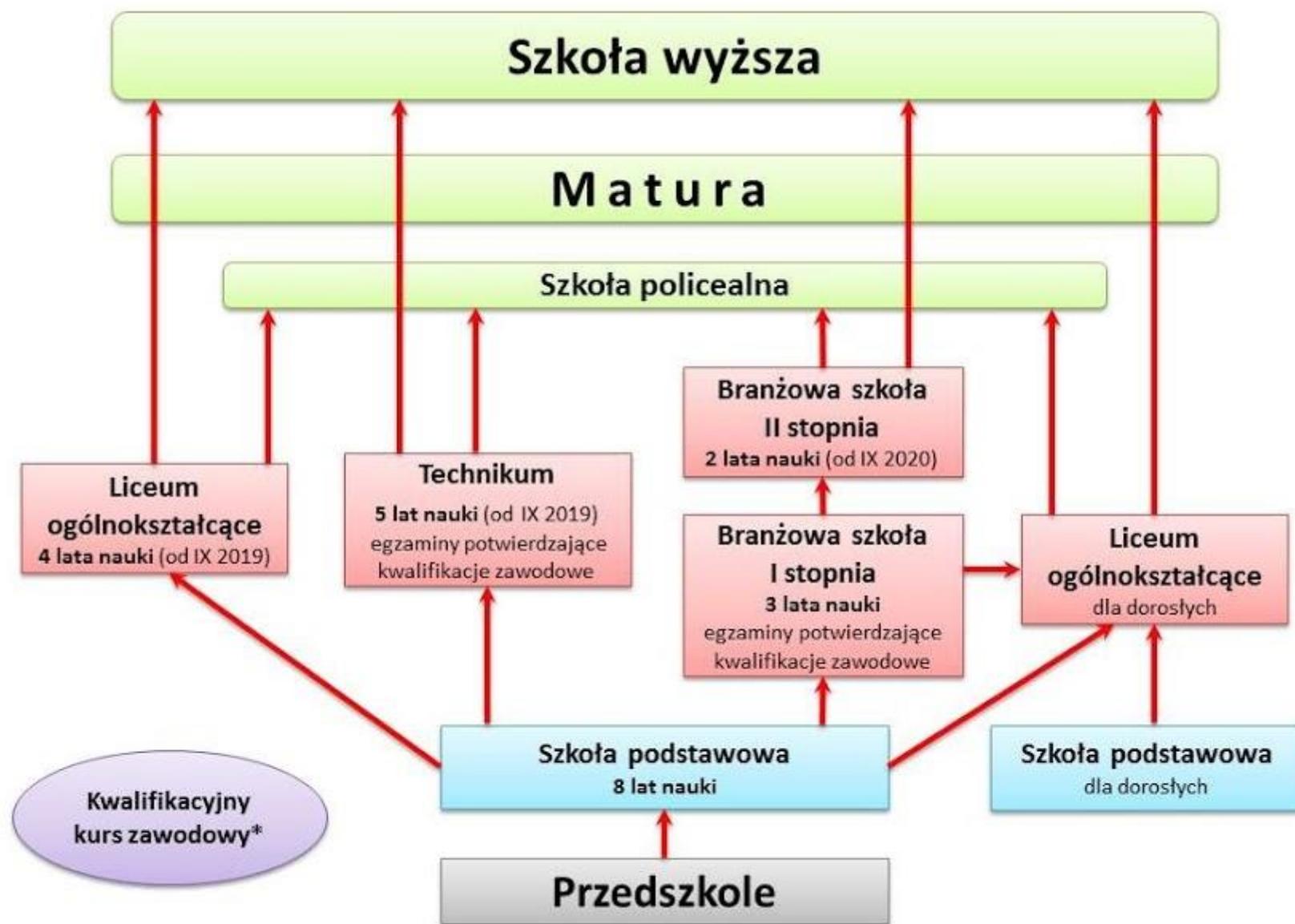
- każdy ma prawo do nauki
- nauka do 18 roku życia jest obowiązkowa
- nauka w szkołach publicznych jest bezpłatna

Ukraina, Art.53 Konstytucji

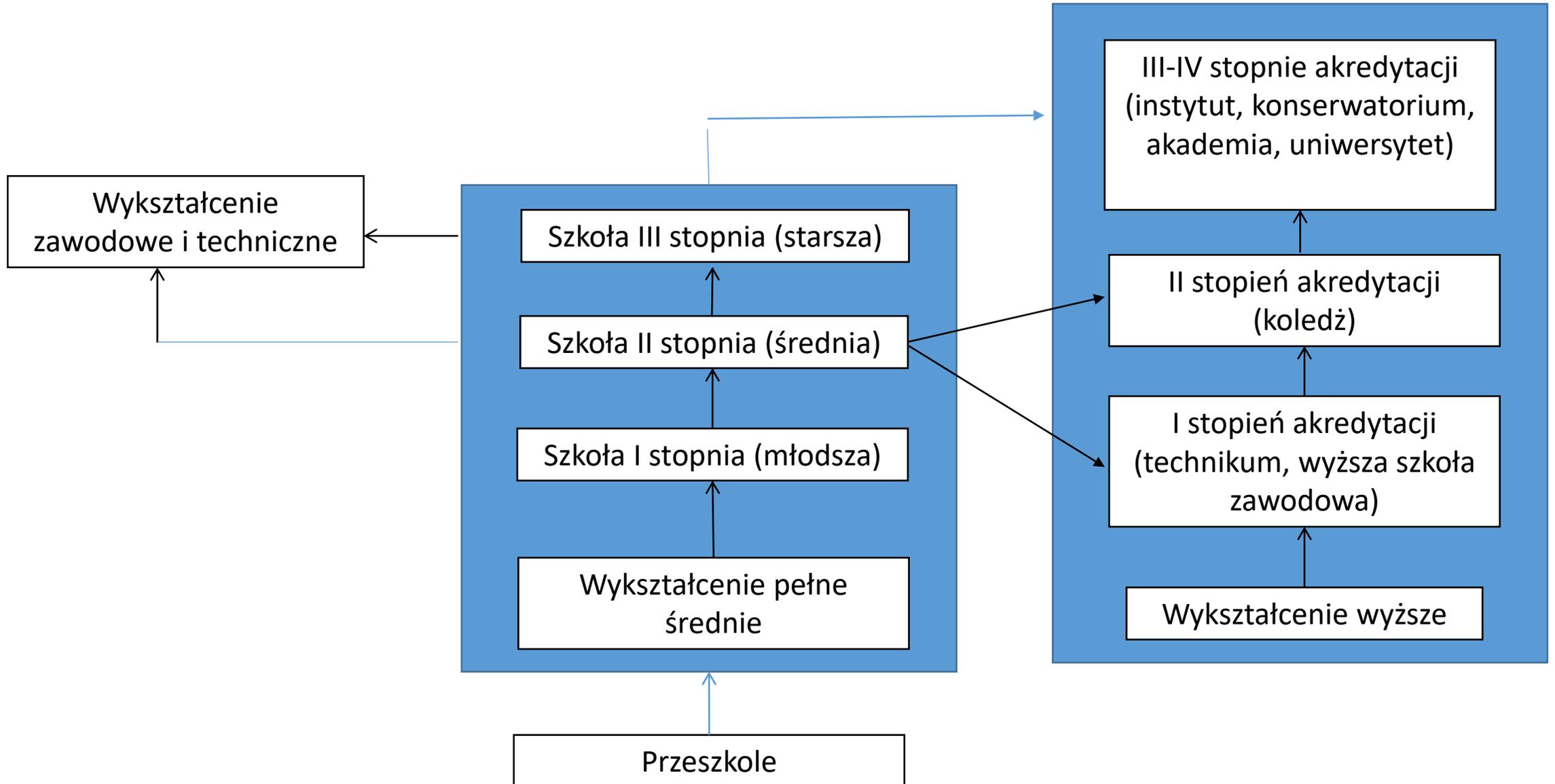
- każdy ma prawo do nauki
- pełne wykształcenie średnie jest obowiązkowe
- nauka w publicznych placówkach oświatowych jest bezpłatna

* Kwalifikacyjny kurs zawodowy to pozaszkolna forma kształcenia ustawicznego skierowana do osób, które ukończyły 18 rok życia

System edukacji w Ukrainie

Etapy edukacji w Polsce i Ukrainie

	Polska	Ukraina
Obowiązek pobierania nauki rozpoczyna się w wieku	7 lat	6 lat
Szkoła podstawowa, lata nauki	8 (kl. I-VIII)	4 (kl. I-IV)
Szkoła średnia, lata nauki	-	5 (kl. V-IX)
Szkoła starsza, lata nauki	4 (Liceum)	2 (kl. X-XI)
	5 (technikum)	
Szkoła wyższa, lata nauki	3-5	4-5

Przedszkola

POLSKA

- Z wychowania przedszkolnego korzystają dzieci w wieku 3-6 lat.
- W wyjątkowych przypadkach dziecko może zacząć chodzić do przedszkola, kiedy ma 2,5 roku, decyduje dyrektor przedszkola.
- Dzieci, które mają 6 lat muszą chodzić do przedszkola.

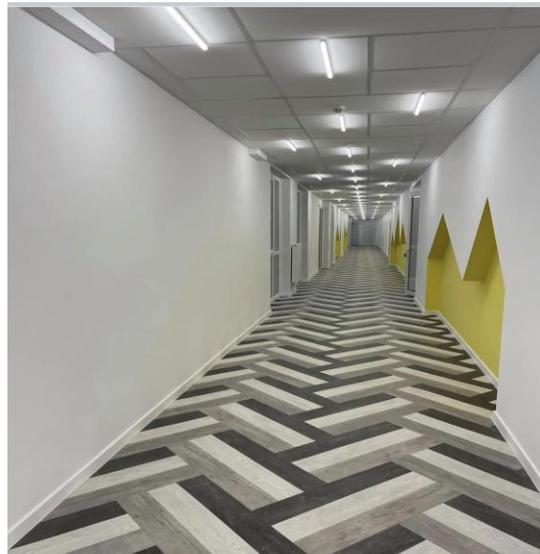

UKRAINA

- Z wychowania przedszkolnego korzystają dzieci w wieku 2-6 lat.
- Dzieci, które mają 5 lat muszą chodzić do przedszkola (obowiązek przedszkolny).

Przedszkola

Szkoła Podstawowa

Polska

- Dzieci w wieku 7-14 lat mają prawo chodzić do rejonowej szkoły podstawowej
- Szkoła podstawowa dzieli się na dwa etapy
  - Klasy 1-3 (edukacja wczesnoszkolna)
  - Klasy 4-8 (nauczanie w podziale na poszczególne przedmioty)
- Egzamin ósmoklasisty

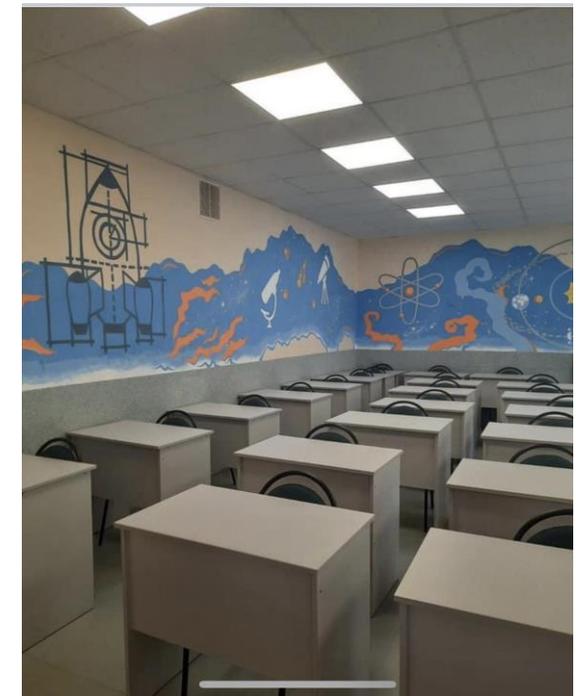
Ukraina

- Dzieci w wieku 6-15 lat mają prawo chodzić do najbliższej położonej szkoły podstawowej
- Szkoła podstawowa dzieli się na dwa etapy
  - Klasy 1-4 (szkoła młodsza) Nowa Ukraińska szkoła
  - Klasy 5-9 (szkoła średnia, nauczanie w podziale na poszczególne przedmioty)
- DPA (Państwowa certyfikacja, historia Ukrainy, język ukraiński, matematyka, język obcy)

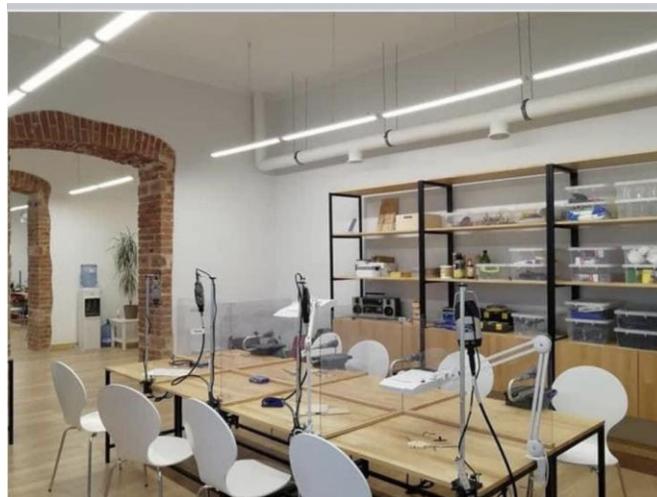
Szkoła Podstawowa

Szkoła Podstawowa

Szkoła Podstawowa

Liceum Szkoła szcarsza

Obowiązkowe zajęcia edukacyjne i zajęcia z wychowawcą	1 klasa Liceum	10 klasa Szkoły Starszej	4 klasa Liceum	11 klasa Szkoły Starszej
Język ukraiński polski	4	2	4	2
Literatura ukraińska		2		2
Literatura światowa		1		1
Język obcy	4	2	5	2
Język obcy 2	2	2		2
Historia i terażniejszość	2			
Historia Ukrainy		1,5		1,5
Historia światowa	2	1	2	1
Edukacja obywatelska		2		-
Matematyka	5	3	6	3
Biologia i ekologia	1	2		2
Geografia	1	1,5		1
Fizyka i astronomia	2	3	2	4
Chemia	1	1,5		2
Wychowanie fizyczne	3	3	3	3
Obrona Ojczyzny		1,5		1,5
Obowiązkowe na wybur (informatyka, technologia, sztuka)	1	3		3
Filizofia				
Edukacja dla bezpieczeństwa	1			
Zajęcia z wychowawcą	1		1	
Bodatkowe godziny		6		7

System oceniania

Polska

Skala ocen jest następująca:

- stopień celujący – 6
- stopień bardzo dobry – 5
- stopień dobry – 4
- stopień dostateczny – 3
- stopień dopuszczający – 2
- stopień niedostateczny – 1.

Oceny od 2 do 6 są pozytywne, ocena 1 jest negatywna.

W Polsce obowiązują trzy rodzaje ocen szkolnych:

- skala opisowa,
- skala procentowa,
- skala stopniowa.

W klasach 1-3 szkoły podstawowej nauczyciele oceniają uczniów w sposób opisowy, od 4 klasy do skończenia szkoły ponadpodstawowej obowiązuje skala stopniowa. Skala procentowa wykorzystywana jest podczas egzaminów.

Ukraina

W 2000 r wprowadzono 12-punktowy system oceniania w 4 stopniach przyswojenia materiału.

- pierwszy stopień - początkowy - 1-3 pkt (kiedy odpowiedź ucznia jest fragmentaryczna i uczeń wykazuje podstawową wiedzę na dany temat)
- drugi stopień - średni - 4-6 pkt (uczeń potrafi odtworzyć podstawowy materiał, potrafi wykonać zadania według wzoru, posiada elementarną wiedzę na dany temat)
- trzeci stopień - dostateczny/wystarczający - 7-9 pkt (uczeń zna pojęcia, zjawiska zachodzące pomiędzy nimi, potrafi wyjaśnić i uzasadnić różne procesy, analizuje. odpowiedź ucznia jest prawidłowa, sensowna)
- czwarty stopień - wysoki - 10-12 pkt (uczeń posiada ugruntowaną wiedzę, potrafi ją zastosować w zadaniach, samodzielnie wykonuje zadania w różnych sytuacjach, wykazuje się własną twórczością, wypracowuje i posiada własne zdanie)

W klasach 1-5 stosuje się formowalny system oceniania wiedzy, umiejętności i nawyków ucznia, kolejne klasy zgodnie z 12-punktowym systemem.

Ścieżka edukacyjna po ukończeniu szkoły podstawowej Polska

✓ 5-letnie technikum,

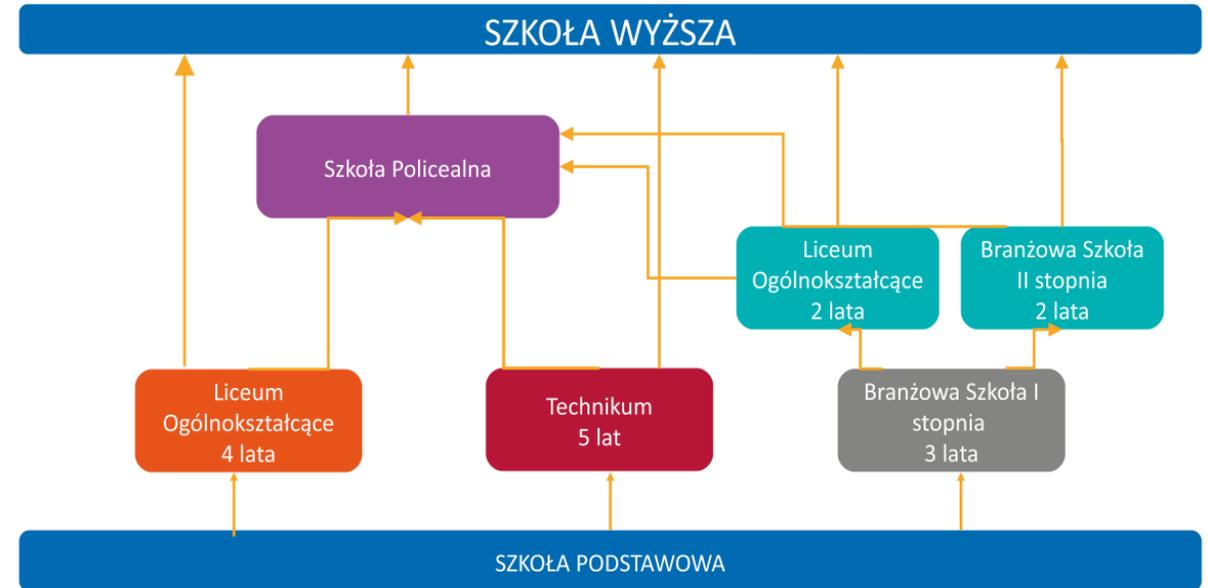
po ukończeniu którego uczeń uzyskuje:
dyplom potwierdzający kwalifikacje
zawodowe po zdaniu egzaminów,
świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu
maturalnego.

✓ 4-letnie liceum ogólnokształcące,

po ukończeniu uczeń uzyskuje :
świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu
maturalnego

✓ 3-letnia branżowa szkoła I stopnia,

po ukończeniu uczeń uzyskuje:
dyplom potwierdzający kwalifikacje
zawodowe po
zdaniu egzaminu potwierdzającego
kwalifikację
wyodrębnioną w danym zawodzie.

Ścieżka edukacyjna

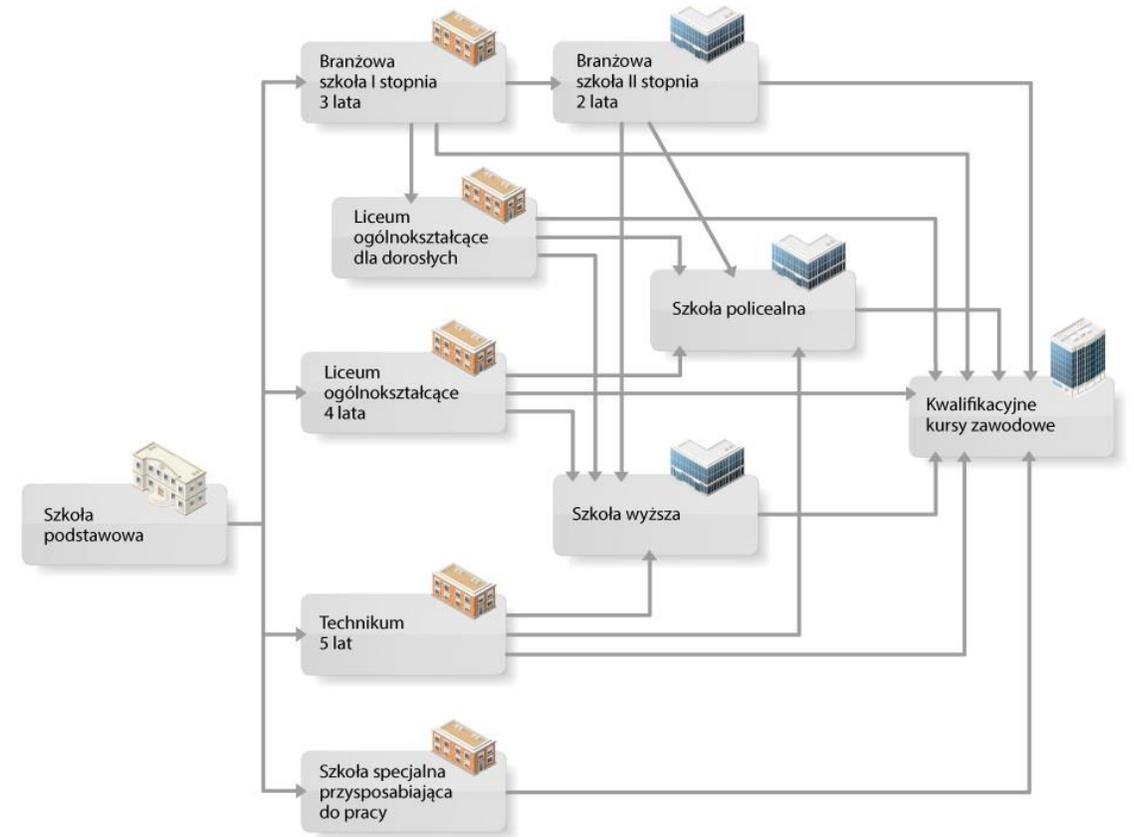
✓ **2-letnia branżowa szkoła II stopnia**, po ukończeniu której uczeń uzyskuje: dyplom zawodowy w zawodzie nauczonym na poziomie technika, po zdaniu egzaminu zawodowego w danym zawodzie, oraz uzyskas świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego. Zajęcia ogólne realizowane są w szkole, zajęcia praktyczne w formie KKZ.

✓ **2-letnie Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych** po ukończeniu uczeń uzyskuje : świadectwo dojrzałości po zdaniu egzaminu maturalnego

✓ **Szkoła Policealna** (może trwać 1 rok, 1,5 roku lub dwa lata)

Po ukończeniu której uczeń uzyskuje: świadectwo potwierdzające kwalifikacje w wyuczonym zawodzie – dyplom i tytuł technika

Aby zostać przyjętym do szkoły policealnej, konieczne jest posiadanie wykształcenia średniego, ale matura nie jest wymagana

Ścieżka edukacyjna po ukończeniu szkoły podstawowej Ukraina

po 9 klasie

**Szkoła Starsza Ogólnotształcąca - świadectwo ukończenia szkoły ogólnokształcącej.
Naucznie trwa 2 lata.**

Liceum zawodowe – dyplom pracownika kwalifikowanego, świadectwo ukończenia szkoły ogólnokształcącej. Szkolenie trwa od 2,5 do 4 lat.

Termin szkolenia uzależniony jest od złożoności zawodu i ich ilości (może być 1, 2, 3 zawody, które pozyskiwane są etapami).

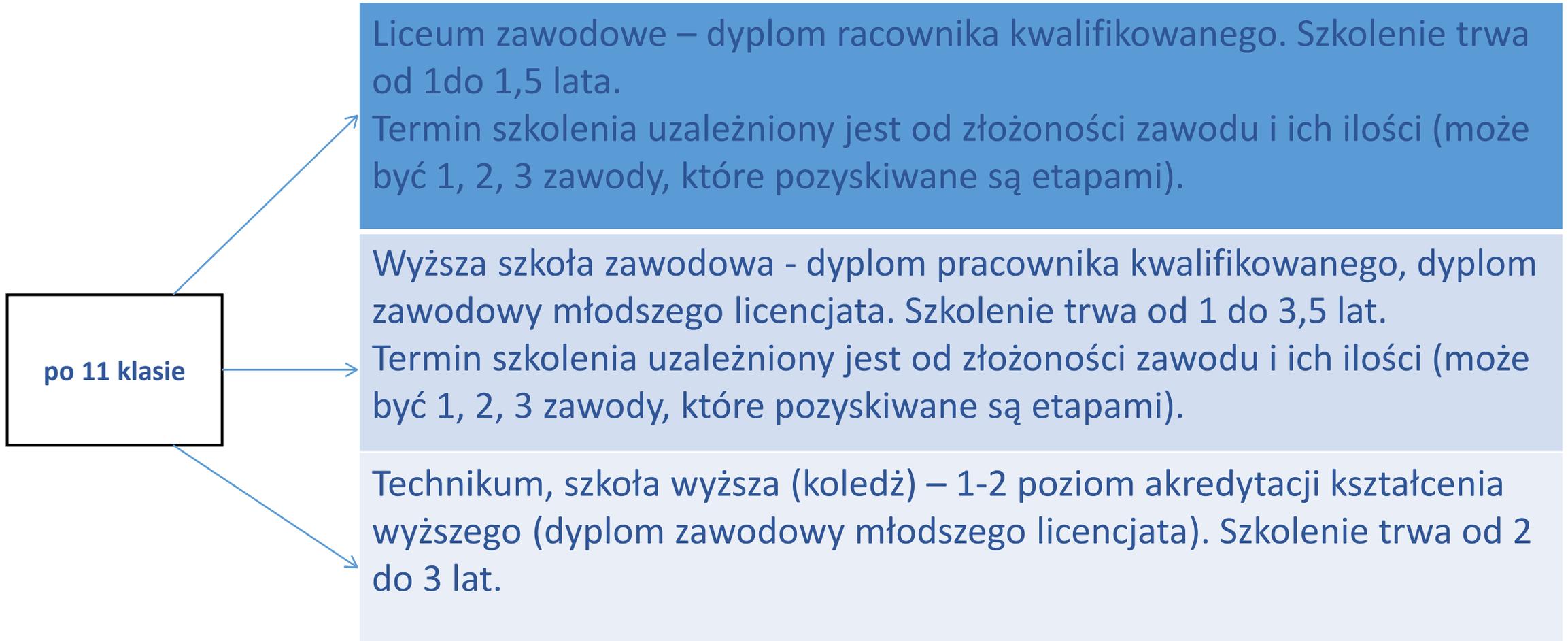
Wyższa szkoła zawodowa - dyplom pracownika kwalifikowanego, świadectwo ukończenia szkoły ogólnokształcącej, dyplom zawodowy młodszego licencjata. Szkolenie trwa od 2,5 do 5 lat.

Termin szkolenia uzależniony jest od złożoności zawodu i ich ilości (może być 1, 2, 3 zawody, które pozyskiwane są etapami).

Technikum, szkoła wyższa (koledż) – 1-2 poziom akredytacji kształcenia wyższego (świadectwo ukończenia szkoły ogólnokształcącej, dyplom zawodowy młodszego licencjata). Szkolenie trwa od 2,5 do 5 lat.

Termin szkolenia uzależniony jest od złożoności zawodu i ich ilości.

Ścieżka edukacyjna

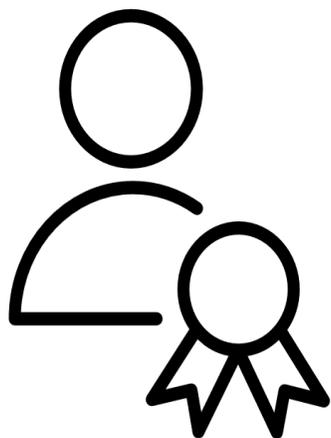

Instytucje kształcenia zawodowego (zawodowego i technicznego)

Artykuł 18 Ustawy Ukrainy „O kształceniu zawodowym (zawodowym i technicznym)”

- szkoła zawodowa o odpowiednim profilu;
- profesjonalna szkoła resocjalizacji;
- wyższa szkoła zawodowa;
- liceum zawodowe;
- liceum zawodowe o odpowiednim profilu;
- zawodowa szkoła artystyczna;
- wyższa szkoła zawodowa artystyczna;
- szkoła rolnicza;
- wyższa szkoła rolnicza;
- szkoła-fabryka;
- ośrodek kształcenia zawodowego (zawodowego i technicznego);
- profesjonalne centrum edukacji;
- centrum edukacyjno-produkcyjne;
- ośrodek szkolenia i przekwalifikowania pracowników;
- Centrum szkoleń i kursów;
- Ośrodek szkoleniowy;
- inne rodzaje placówek edukacyjnych prowadzących kształcenie zawodowe (zawodowo-techniczne) lub prowadzących szkolenia zawodowe (zawodowo-techniczne).

Konkurs na tworzenie Centrów edukacyjno-praktycznych

- W 2020 roku Gabinet Ministrów Ukrainy zaktualizował Procedurę przydzielania środków na tworzenie centrów.
- Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy prowadzi przejrzysty konkurs, w którym placówki oświatowe wykazują gotowość do otwierania centrów edukacyjno- praktycznych. Placówki oświatowe wspólnie z władzami lokalnymi samodzielnie ustalają, jakich specjalistów brakuje na regionalnym rynku pracy i mogą otworzyć centrum tego zawodu.
- Tworzenie centrów zgodnie z konkursem odbywa się na zasadzie dofinansowania z władzami lokalnymi.

Osrodki edukacyjno-przktyczne w Obwodzie Lwowskim

40

razem

6

otwarty w
2021 roku

3

otwarty w 2022 r. ze
środków z budżetu
województwa

Dualna forma zdobywania wykształcenia zawodowego

Dualna forma zdobywania wykształcenia zawodowego to metoda uczenia się, zgodnie z którą materiał teoretyczny jest opanowywany w placówce z nauczycielem, a praktyka odbywa się na fabryce. Podejście to znacząco różni się od „szkolenia praktycznego”, ponieważ opiera się nie tylko na utrwaleniu teorii w praktyce, ale także na szkoleniu w warunkach produkcyjnych.

Wprowadzono elementy dualnej formy kształcenia:

- 198 placówek
- 114 zawodów
- 493 przedsiębiorstw
- 7 000 uczniów

Doświadczenia obwodu Lwowskiego:

- 30 placówek
- 706 uczniów
- 22 zawodów
- 84 przedsiębiorstw

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego – branże Polska

Branże uporządkowano według kolejności
alfabetycznej:

1. branża audiowizualna
2. branża budowlana
3. branża ceramiczno-szklarska
4. branża chemiczna
5. branża drzewno-meblarska
6. branża ekonomiczno-administracyjna
7. branża elektroenergetyczna
8. branża elektroniczno-mechatroniczna
9. branża fryzjersko-kosmetyczna
10. branża górniczo-wiertnicza
11. branża handlowa
12. branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna
13. branża leśna
14. branża mechaniczna
15. branża mechaniki precyzyjnej
16. branża metalurgiczna
17. branża motoryzacyjna
18. branża ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia
19. branża ogrodnicza
20. branża opieki zdrowotnej
21. branża poligraficzna
22. branża pomocy społecznej
23. branża przemysłu mody
24. branża rolniczo-hodowlana
25. branża rybacka
26. branża spedycyjno-logistyczna
27. branża spożywcza
28. branża teleinformatyczna
29. branża transportu drogowego
30. branża transportu kolejowego
31. branża transportu lotniczego
32. branża transportu wodnego

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa branżowego – branże Ukraina

- branża elektrotechniczna
- branża transportu drogowego
- branża budowlana
- branża wydobycie ropy i gazu
- branża wydobywcza
- branża drzewno-meblarska
- branża transportu kolejowego
- branża rolniczo-hodowlana
- branża przemysłu mody
- branża produkcji obuwia
- branża poligraficzna
- branża produkcji wyrobów artystycznych i jubilerskich
- branża chemiczna
- branża ekonomiczno-administracyjna
- branża teleinformatyczna
- branża leśna
- branża hotelarsko-gastronomiczno-turystyczna
- branża spożywcza
- branża produkcji piekarni i makaronów
- branża handlowa

TOP-10 zawodów

- Kucharz
- Fryzjer
- Ślusarz naprawiający pojazdy kołowe
- Spawacz elektryczny
- Kierowca ciągnika maszyn rolniczych
- Ślusarz naprawiający maszyny i urządzenia rolnicze
- Ślusarz naprawiający pojazdy kołowe
- Kierowca pojazdów silnikowych
- Krawiec
- Operator przetwarzania informacji i oprogramowania
- Agent z organizacji turystyki
- Operator dźwigu samochodowego

Rekrutacja do placówek kształcenia zawodowego (zawodowo-technicznego)

- Wstęp do placówek szkolenia zawodowego odbywa się na podstawie świadectwa ukończenia szkoły podstawowej lub pełnej ogólnokształcącej, tj. z dokumentem po klasie 9 lub 11.
- Rekrutacja nie ma jasno określonych terminów – placówki samodzielnie ogłaszają konkurs, ustalają terminy testów wstępnych i tworzą listy rekomendowanych do rekrutacji.
- Biorąc pod uwagę liczbę grup, placówki kontynuują lub kończą rekrutację uczniów.
- Rejestracja do placówki zawodowej odbywa się na podstawie wyników rozmowy kwalifikacyjnej, oceny opartej na wyniku certyfikatu lub świadectwa o zakończeniu szkoły, testów wstępnych itp.
- Określona jest również lista osób, które mają prawo do pierwszeństwa zapisów lub nie biorą udziału w konkursie.

Promocja szkolnictwa zawodowego

**WYBIERZ
SZKOŁĘ
DLA SIEBIE**

- TECHNIKA
- SZKOŁY BRANŻOWE I STOPNIA
- LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Polska

- ✓ wirtualne i stacjonarne dni otwarte w szkołach ponadpodstawowych
- ✓ informator online,
- ✓ stacjonarne i wirtualne targi edukacyjne
- ✓ dzielnicowe giełdy zawodów – prezentacje szkół kształcących w zawodzie
- ✓ wycieczki szkół podstawowych do szkół ponadpodstawowych
- ✓ filmy i materiały promocyjne (np. ulotki)

Ukraina

- ✓ wirtualne i stacjonarne dni otwarte w szkołach ponadpodstawowych
- ✓ stacjonarne i wirtualne targi edukacyjne
- ✓ wycieczki szkół podstawowych do szkół ponadpodstawowych
- ✓ filmy i materiały promocyjne
- ✓ https://m.youtube.com/playlist?list=PLhLmz10nqibM_Pr9nue9RygQ6UwCugNOr

Дякую

Dziękuję